

ПРОБЛЕМИ ТА ПОШУК ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ

В сучасних умовах державних перетворень та впровадження воєнного стану в країні перед Державним казначейством України все більше постають завдання пошуку та реалізації нових методів управління наявними грошовими потоками місцевих бюджетів, які б забезпечували перш за все ефективне управління бюджетами, зі збереження головних принципів: ефективності, прозорості, справедливості та цільового спрямування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання казначейського обслуговування виконання державного та місцевих бюджетів висвітлювали у своїх працях О. Даневич, А. Стівчатий, К. Павлюк, Є. Галушка, І. Габа, Ю.М. Барський, О. Осадченко, О.В. Охрімівський, О.М. Фесик, К. Огданський, П. Петрашко, В. Стоян, Н. Сушко, О. Чечуліна, С. Юрій, С. Булгакова, Л. Єрмоленко, Й. Хижник, Д. Ротар, М. Мельник, Л. Гуцаленко, Р. Макуцький, О. Кіреєв, М. Мац та ін.

Практика казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів потребують подальших досліджень та вдосконалення, що пов'язано зі змінами законодавства та ситуації в країні.

Мета статті полягає у виявленні проблем функціонування механізму казначейського виконання бюджетів та пошук шляхів удосконалення спираючись на нові реалії нашого сьогодення.

На сучасному етапі України головним завданням ДКСУ є сприяння оптимальному управлінню державними фінансовими ресурсами. Сьогоднішні проблеми виконання бюджетів усіх рівнів віддзеркалюють складну соціально-економічну ситуацію в Україні. Скорочення реальних доходів бюджетів, збільшення фінансування видатків на оборону ускладнили ситуацію із забезпеченням збалансованості та фінансуванням запланованих заходів.

Переваги казначейського обслуговування бюджетів свідчать про те, що він є достатньо ефективним і доцільним. Але існує низка проблемних питань, які були виявлені в ході казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів, що спонукає органів ДКСУ до необхідності вдосконалення та оптимізації процедур казначейського обслуговування бюджетів за доходами та видатками.

Загалом, можна виділити такі основні проблеми казначейської системи виконання Державного та місцевих бюджетів:

1. Немає чіткого розподілу функцій між органами Казначейства і Міністерством фінансів України у розпорядженні бюджетними коштами;
2. Недостатній рівень контролю за недопущенням бюджетних правопорушень та використання бюджетних коштів підрозділів ДКСУ;
3. Складна форма звітності про використання бюджетних коштів;
4. Відсутність єдиної уніфікованої системи ведення бухгалтерського обліку;
5. Недостатнє забезпечення соціальних потреб працівників установ ДКСУ, та рівень забезпеченості матеріально-технічної бази своїх підрозділів.

Таким чином вдосконалення системи Казначейського обслуговування у сфері управління коштами державного бюджету України рекомендується діяти в наступних напрямках:

- 1) Підвищити вимоги до роботи підрозділів фінансово-казначейських служб, щодо виконання ними передбачених законодавством завдань та функцій, забезпечивши щороку підвищення кваліфікації їх працівників;
- 2) Забезпечити чіткий розподіл функцій в розпорядженні та управлінні бюджетними коштами державного та місцевих бюджетів між органами ДКСУ та Міністерства фінансів України;
- 3) Посилити контролю за використанням бюджетних коштів органами казначейства та активізація діяльності ДКСУ щодо запобігання бюджетним правопорушенням;
- 4) Кардинальне спрощення форм звітності про використання бюджетних коштів, а також виконання кошторисів та бюджетів;
- 5) Удосконалити систему бухгалтерського обліку відповідно до національних положень (стандартів) в державному секторі;
- 6) Впровадити відповідно нові форми та методи діяльності казначейства відповідно до чинних міжнародних стандартів у роботі ДКСУ;
- 7) Використовувати елементи іноземного досвіду для вдосконалення казначейських процедур виконання бюджету на всіх рівнях.

Також слід зазначити основні досягнення, а саме впровадження ПТК АС «Є-Казна», аналогом якого відсутній в країнах СНД, впровадження СДО клієнтів через програмно-технічний комплекс «Клієнт Казначейства - Казначейство», що забезпечує доступ до ресурсів інформаційного середовища ДКСУ. Можна зробити висновок, що впровадження запропонованих заходів сприятиме підвищенню якості казначейського обслуговування бюджетних коштів.